

koli jako soukromá osoba. Dostavením se pojistné příhody po zrušení společnosti byl by R. opět postižen ve své majetkové sféře, tedy jeho hospodářský zájem by neodpadl, nýbrž stal se intenzivnějším. Jest tedy »zcizením« ve smyslu pojistněprávním jen, změnil-li se formálně právním postupem podstatně hospodářská situace. Zcizení nezakládá o sobě zrušení pojišťovací smlouvy, nýbrž jen, znamená-li pro pojistníka uhasnutí zájmu. To se v souzeném případě nestalo. Nebylo-li tu zcizení podle § 67 poj. zák., nemohlo nastati ani vyloučení pojištěných věcí z úchovy domnělého zcizitele. Dovolatel sám uvádí, že měl za trvání veřejné společnosti držbu, faktickou moc nad věcmi, jichž se týká pojištění, a tato faktická moc nad pojištěnými věcmi nezanikla ani po zániku veřejné společnosti, nýbrž trvá dále i za nového, nynějšího stavu. Nejsou tedy dovolacími vývody nikterak vyvráceny důvody napadeného rozsudku, a lichému dovolání nelze vyhověti.

Čís. 10548.

Samostatný opravný prostředek jest nepřipustným i do rozhodnutí (rekursního) soudu, jímž byla prohlášena vedlejší intervence i nadále za přípustnou.

(Rozh. ze dne 17. února 1931, R II 482/30).

Soud první stolice vyhověl návrhu žalovaného, by nebyl nadále připuštěn vedlejší intervenient žalobcův. Rekursní soud návrh zamítl.

Nejvyšší soud odmítl rekurs žalovaného.

Důvody :

Podle poslední věty § 18 čřs. nemůže býti samostatným opravným prostředkem napadáno rozhodnutí, jímž se vedlejší intervence prohlašuje za přípustnou. Předpis ten zní zcela všeobecně a platí tedy i tenkrát, byla-li za řízení proti odpůrcovu návrhu ve sporu prohlášena vedlejší intervence na dále za přípustnou ať již prvním soudem nebo soudem druhé stolice. Bylo proto dovolací rekurs odmítnouti (§ 523 čřs.).

Čís. 10549.

Nemocenské pojištění.

»Případnými spory«, jež má podle poslední věty pátého odstavce § 72 zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. v doslovu novely ze dne 8. listopadu 1928 čís. 184 sb. z. a n. rozhodnouti Ústřední sociální pojišťovna, jsou jen spory, které vzniknou mezi přejímající nemocenskou pojišťovnou a zaměstnanci zrušené neb omezené pojišťovny z důvodu, že přejímající nemocenská pojišťovna odepřela převzítí zaměst-

nance převzaté pojišťovny, pokud se týče vstoupiti s nimi do služebních smluv, pokud tyto smlouvy byly sjednány rok před zrušením nemocenské pojišťovny a nevybočují z mezí vzorného služebního řádu. Spory o zaplacení služebních požitků mezi přejímající okresní nemocenskou pojišťovnou a převzatými zaměstnanci zrušené pojišťovny nejsou však přikázány k rozhodování Ústřední sociální pojišťovně, nýbrž řádným soudům.

(Rozh. ze dne 17. února 1931, R II 488/30).

Žalobce byl původně úředníkem Moravské nemocenské pokladny, od níž byl převzat žalovanou Okresní nemocenskou pojišťovnou. Žalobou, o níž tu jde, a jež byla zadána na krajském soudu, domáhal se žalobce na žalované náhrady škody, již prý mu žalovaná způsobila tím, že porušila smlouvu s ním uzavřenou, nepřiznávajíc mu funkční přídavek, vylučujíc ho z postupu a zavádějíc proti němu disciplinární řízení se suspensí spojenou se snížením platu. K námitce nepřípustnosti pořadu práva (věcné nepříslušnosti soudu) soud první stolice žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva (věcné nepříslušnosti soudu). Důvody: Všechny své nároky opíral žalobce o to, že mu žalovaná nepřiznala služební postavení, které mu částečně aspoň peněžně příslušelo podle služební smlouvy. Odvozuje tudíž nárok z porušení smlouvy neuznáním postavení, které mu příslušelo, žalovanou, tudíž z téhož právního i skutkového důvodu. Jest sice pravda, že podle § 72 zákona ze dne 9. října 1924 čís. 221 sb. z. a n. ve znění doplněném zákonem ze dne 8. listopadu 1928 čís. 184 sb. z. a n. má nemocenská pojišťovna, která převzala zrušenou pojišťovnu, vstoupiti do smluv služebních se zaměstnanci zrušené pojišťovny a nemusí jim přiznati totéž služební postavení, jaké měli ve zrušené pojišťovně, a že případné spory rozhodne ústřední sociální pojišťovna, a jest také pravda, že žalovaná převzala Moravskou pojišťovnu, která byla zrušena a ve které byl zaměstnán žalobce, a že povstaly spory z toho, že žalovaná pojišťovna nepřiznává žalobci totéž postavení, které měl u zrušené pojišťovny, jak žalobce tvrdí. Avšak přes to není tento spor odňat uvedeným ustanovením pravomoci řádných soudů, jak se domnívá první soud. Doložka v § 72 (5) cit. pojišť. zák., že případné spory rozhodne ústřední sociální pojišťovna, má jen ten význam, že, vznikne-li spor mezi pojišťovnou a zaměstnancem, rozhodne ústřední sociální pojišťovna, poněvadž pojišťovací zákon vyhradil jí určitý vliv na řízení okresních nemocenských pojišťoven, poněvadž tyto jsou částečně jejími orgány. Nemá však ten význam, který jí přikládá první soud, že uvedeným ustanovením byly odňaty ony spory pravomoci soudní, což plyne již z toho, že ústřední sociální pojišťovna vystupuje v takovém případě proti zaměstnanci v jistém směru jen jako strana. Není tudíž námitka nepřípustnosti pořadu práva opodstatněna. Poněvadž veškeré nároky uvedené v žalobě zakládají se na témže právním i skut-

kovém důvodu, jak nahoře uvedeno bylo, není odůvodněna ani námitka věcné nepřislušnosti soudu (§ 55 j. n. a § 227 c. ř. s.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Jest především řešiti otázku, jaký význam a dosah má ustanovení poslední věty pátého odstavce § 72 zákona ze dne 9. října 1924 č. 221 sb. z. a n. v doslovu novely ze dne 8. listopadu 1928 č. 184 sb. z. a n., »že případné spory rozhodne Ústřední sociální pojišťovna«. Tento odstavec nebyl ani v zákoně ze dne 9. října 1924 č. 221 sb. z. a n. ani ve vládním návrhu novely k němu (tisk. 1225 poslanecké sněmovny), nýbrž byl zařaděn do osnovy novely teprve v § 46 návrhu sociálně-politického výboru poslanecké sněmovny (tisk 1777) a byl pak uzákoněn. O významu a dosahu nového ustanovení, o něž tu jde, nelze z materiálů k novele ze dne 8. listopadu 1928 č. 184 sb. z. a n. nic vyčísti, takže pro jeho výklad jest rozhodujícím vlastní smysl slov zákona v jejich souvislosti (§ 6 obč. zák.). § 72 zákona pojednává o zrušení a o likvidaci nemocenské pojišťovny a v pátém odstavci se činí toto opatření na prospěch zaměstnanců zrušené pojišťovny: »Přejímající nemocenské pojišťovny vstupují podle zásady uvedené v odst. 3 do služebních smluv se zaměstnanci zrušené pojišťovny, pokud tyto smlouvy byly sjednány rok před zrušením nemocenské pojišťovny a nevybočují z mezí vzorného služebního řádu (§§ 67 a) a 69)«. Podobné ustanovení jest i v § 30 b), novelou nově zařazeném. Změní-li se obvody nemocenských pojišťoven nebo zřídí-li se nová nemocenská pojišťovna, jsou nemocenské pojišťovny, které převezmou pojištěnce, též povinny převzítí přiměřený počet zaměstnanců. Při tom platí obdobně ustanovení § 72 odst. (5) zákona. Obdobné použití ustanovení § 72 odst. (5) jest dále nařízeno v odstavci čtvrtém § 73 pro případy zrušení jiných nemocenských pojišťoven než okresních. — Doslov těchto zákonných předpisů svědčí o tom, že »případnými spory«, jež rozhodnouti jest podle poslední věty pátého odstavce § 72 povolána Ústřední sociální pojišťovna, míní zákon zajisté spory, které vzniknou mezi přejímající nemocenskou pojišťovnou a zaměstnanci zrušené neb omezené pojišťovny z důvodu, že přejímající nemocenská pojišťovna odepřela převzítí zaměstnance omezené pojišťovny (§ 30 b), pokud se týče vstoupiti podle zásady uvedené v odst. (3) § 72 do služebních smluv se zaměstnanci zrušené pojišťovny, pokud tyto smlouvy byly sjednány rok před zrušením nemocenské pojišťovny a nevybočují z mezí vzorného služebního řádu (§§ 67 a) a 69 zákona). Ale v případě, o který tu jde, souhlasí obě strany v tom, že žalobce jako bývalý zaměstnanec zrušené Moravské nemocenské pokladny byl převzat žalovanou okresní nemocenskou pojišťovnou do jejich služeb a že žalovaná vstoupila do služební smlouvy se žalobcem, takže o to, co bylo právě vyloženo, spor vůbec nevznikl a pro rozhodování Ústřední sociální pojišťovny není podnětu. — V pátém odstavci § 72 jest dále ustanoveno, že přejímající ne-

mocenské pojišťovny nejsou povinny přiznati převzatým zaměstnancům služební postavení, které měli ve zrušené nemocenské pojišťovně. Jest tudíž přejímající nemocenské pojišťovně ponecháno na vůli, jaké služební postavení chce převzatému zaměstnanci přiznati, a jest otázkou, mohlo-li by z této příčiny dojiti ke sporu, v němž by podle poslední věty uvedeného odstavce měla rozhodnouti Ústřední sociální pojišťovna. Leč touto další otázkou není třeba v souzeném případě se obírat, protože žalobce sám ve sporu prohlašuje, že si nečiní nárok na přiznání stejného služebního postavení, jaké měl u zrušené Moravské nemocenské pokladny, a ve shodě se zákonem připouští, že žalovaná nemocenská pojišťovna není povinna přiznati mu služební postavení, které měl anebo právem míti měl u zrušené nemocenské pokladny. Ze zákona nelze vyvoditi, že spory jiného druhu, než bylo uvedeno, zejména spory o zaplacení služebních požitků, byly ustanovením poslední věty pátého odstavce § 72 přikázány k rozhodování Ústřední sociální pojišťovně. Jde o předpis výjimečný, který jest vykládati přesně, to tím spíše, ano znění zákona není tak jasné, by o jeho významu a dosahu nemohly vzejíti pochybnosti. V pochybnostech, zda přísluší věc na pořad práva, jest se spíše rozhodnouti pro příslušnost řádných soudů, neboť soudní řízení poskytuje poměrně nejbezpečnější záruku pro spolehlivé projednání a správné rozhodnutí sporu. Z toho plyne, že pro spory o zaplacení služebních požitků mezi přejímající okresní nemocenskou pojišťovnou a převzatými zaměstnanci zrušené pojišťovny platí příslušnost řádných soudů podle § 1 j. n., neboť jde o služební poměr soukromoprávní, jakž plyne zejména z ustanovení § 68 zákona o soc. poj. — (Viz »Výklad« od Dra. Gallasa a Dra. Janoštika, 1929, str. 144). — Žalobce se domáhá na žalované straně zaplacení služebních požitků, na nichž prý byl zkrácen jednak zrušenou Moravskou nemocenskou pokladnou, jednak žalovanou samou, a to nepřiznaných mu funkčních přídaveků 606 Kč a 4.530 Kč nedoplatku služného následkem vyloučení z postupu 765 Kč, nedoplatku novoročních remunerací 50 Kč a 388 Kč, příplatku na dovolenou 4.340 Kč a konečně částky 932 Kč 50 h, zadržené za dobu tvrzené suspense, úhrnem 11.611 Kč 50 h. O těchto žalobních nárocích přísluší ve smyslu dosavadních úvah rozhodovati řádným soudům (§ 1 j. n.), a to se zřetelem k hodnotě předmětu sporu přes 5.000 Kč sborovému soudu prvé stolice. Rekursní soud nepochybil, zamítnuv námitky nepřípustnosti pořadu práva a věcné nepřislušnosti soudu, i když nelze s jeho důvody ve všem souhlasiti.

Čís. 10550.

Prodej společné nemovitosti jest nevčasný (§ 830 obč. zák.), dokud trvají objektivní překážky povahy pomíjející. I újmou ostatních spoluvlastníků jest jen újma pomíjející, v dozírné době odstranitelná a rázu objektivního. Prodeji není na závalu, že spoluvlastník pobude bytu a že za bytové tísně nebude s to, by si opatřil nový byt.

(Rozh. ze dne 17. února 1931, Rv II 31/30).